

БЕЙІНДЕУШІ ПӘНДЕР ЦИКЛІНІҢ ТАҢДАУ КОМПОНЕНТТЕРІ

Таңдау компоненті 1

Пән: Жоғары мектепте филологиялық пәндерді оқыту әдістемесі

Еңбек сыйымдылығы: 5 академиялық кредит

Модуль коды: LMA – 2

Модуль атауы: Лингвистикалық және әдістемелік аспектілері

Пререквизиттері: Орыс тілі мен әдебиетін оқыту әдістемесі

Мақсаты: докторантты филологиялық пәндерді оқытуда интерактивті тәсілдерді дербес әдістемелік әзірлеуге және практикалық қолдануға дайындау.

Қысқаша сипаттамасы: Пәнді оқу процесі жоғары мектепте білім берудің ерекшелігін; жоғары мектепте оқытудың негізгі дидактикалық парадигмаларын, оқыту әдістері мен құралдарын, лингвистика және әдебиеттану саласындағы оқыту нәтижелерін бақылауды білуге бағытталған.

БББ бойынша оқыту нәтижелері (БОН):

БОН 2 – Лингвистика мен әдебиеттанудың белсенді процестері және пәнаралық Білім саласындағы білімді зерттеу және практикалық мәселелерді, тарихи және қазіргі орыс тілінің тілдік фактілерін шешу үшін синтездейді.

БОН 3 – Жаңа және күрделі мақсаттар туғызады, орыс тілі мен әдебиеті саласындағы ғылыми мәселелердің жаңа гипотезалары мен шешімдерін дербес өзіндік тәсіл негізінде оқыту әдістемесін ұсынады; қазіргі әдебиеттанудың негізгі принциптерін, жаңа әдеби парадигмаларды түсіндіреді және оларды классикалық және қазіргі әдебиеттерді талдауда қолданады.

БОН 4 – Педагогика және білім беру проблемаларына өз ұстанымдарын көрсетеді, ғылыми-педагогикалық әдебиеттің қазіргі заманғы көздерімен білім алушылардың өзіндік жұмысын жандандырады; кәсіби қарым-қатынас жасау, өзінің педагогикалық ұстанымын қорғау дағдыларын дамытады.

БОН 8 – Кем дегенде екі тілде идеялар мен ақпаратты тиімді жеткізе алады, командада жұмыс істей алады, көшбасшылық қабілеттерін көрсетеді, әр қатысушы өзін қабылдап, құрметтейтін және ұжымдық әлеуетті дамытуға ықпал ететін инклюзивті орта жасайды.

Пән бойынша оқыту нәтижелері (ПОН):

ПОН 1 – ұлттық дүниетаныммен, қоғамның рухани өмірімен өзара әрекеттесу арқылы филологиялық пәндердің тілдік, әдеби, лингводидактикалық, мәдени-тарихи аспектілердегі даму заңдылықтары мен ерекшеліктерін біледі;

ПОН 2 – университетте оқытылатын орыс тілі мен әдебиетін оқытудың зерттелген әдістері мен әдістерін тәжірибеде қолданады;

ПОН 3 – филологиялық білім беру үдерісінде тіл, мәдениет және сана және мәдениетаралық қарым-қатынас процестері арасындағы қарым-қатынас ерекшеліктерін анықтау және түсіндіру үшін алынған білімді пайдаланады;

ПОН 4 – кәсіби ойлаудың жоғары деңгейі, ғылыми зерттеулерде оқыту мен тәрбие әдістерінің тұжырымдамалық аппаратын пайдалана білу;

ПОН 5 – лингвистикалық құзыреттілік, лингводидактикалық құзыреттілік, университеттегі оқу-тәрбие қызметінің жүйесін, әдістемесін және технологиясын қалыптастырудың әдістері мен әдістерін қолданады.

Постреквизиттері: жоқ.

Таңдау компоненті 2

Пән: Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді коммерцияландыру

Еңбек сыйымдылығы: 5 академиялық кредит

Модуль коды: LMA – 2

Модуль атауы: Лингвистикалық және әдістемелік аспектілері

Пререквизиттері: Ғылыми зерттеулердің әдістемесі мен технологиясы

Мақсаты: ғылымның дайындығы мен саласының ерекшелігіне қатысты ғылыми зерттеулер мен педагогикалық әзірлемелерді коммерцияландыру процесінің теориялық және практикалық мәселелерін зерттеу.

Қысқаша сипаттамасы: Пән іске асыруға ұсынылған жобалардың экономикалық тиімділігін бағалаудың әдістемелік негіздерін, зерттеу нәтижелерін коммерцияландыру кезеңдерінің мазмұнын, бизнес-жоспарлаудың техникалық ерекшеліктерін: маркетингтік жоспар, өндірістік жоспар, ұйымдастыру жоспары, қаржылық жоспар, принциптері мен формаларын зерттеу, негізгі ғылыми-техникалық қызметті ұйымдастыру; зияткерлік меншікті қорғауға және оларды процесте пайдалану құқығына байланысты мәселелерді зерттейді.

БББ бойынша оқыту нәтижелері (БОН):

БОН 1 – Анықтамалық, арнайы әдебиеттерде және компьютерлік желілерде ақпаратты іздеуді қоса алғанда, бастапқы тұжырымды дәл қабылдауға ықпал ететін коммуникативтік талдау әдістемесі мен мәтінді семантикалық талдау әдістерін меңгерген.

БОН 6 – Заманауи зерттеу тәсілдерін сипаттау мен талдауда, ғылыми эксперименттер жүргізуде және олардың нәтижелерін түсіндіруде пәнаралық білімді біріктіреді.

БОН 7 – Дербес зерттеулерді ұйымдастыруда, оларды ғылыми мәтіндерге ресімдеуде заманауи әдістерді меңгерген, ғылымметриялық әдістерге ерекше назар аудара отырып, Қазақстанда да, шетелде де ғылыми жұмыстың тиімділігін бағалау әдістерімен байланысты проблемаларды талдайды; "Elsevier" және "Thomson Reuters" компаниялары әзірлеген ұйымның ғылымметриялық көрсеткіштерін визуализациялау құралдарына салыстырмалы талдау жүргізеді және оларды пайдаланады өз зерттеулерінде; ғалымдардың зияткерлік қызметінің нәтижелерін халықаралық патенттеу жүйесін қолданады.

БОН 8 – Кем дегенде екі тілде идеялар мен ақпаратты тиімді жеткізе алады, командада жұмыс істей алады, көшбасшылық қабілеттерін көрсетеді, әр қатысушы өзін қабылдап, құрметтейтін және ұжымдық әлеуетті дамытуға ықпал ететін инклюзивті орта жасайды.

Пән бойынша оқыту нәтижелері (ПОН):

ПОН 1 – ғылыми зерттеулер мен педагогикалық әзірлемелер нәтижелерінің коммерциялық әлеуетін бағалау әдіснамасын және зияткерлік меншікті қорғауды меңгерген;

ПОН 2 – ғылыми әзірлемелерді практикалық пайдаланудан коммерциялық нәтиже алудың қажетті әдістерін, құралдарын, тәсілдерін дербес пайдаланады;

ПОН 3 – қазіргі заманғы ғылыми-педагогикалық жетістіктерді сыни талдауды және бағалауды жүзеге асыруға, зерттеу және практикалық міндеттерді, оның ішінде пәнаралық салаларды шешу кезінде жаңа идеяларды түрлендіруге қабілетті;

ПОН 4 – ғылыми, білім беру ұйымдарында, әлеуметтік сала мекемелерінде жобаларды басқару кезінде кәсіпкерлік бастамаларды іске асыруға қабілетті;

ПОН 5 – өзінің кәсіби және жеке даму міндеттерін жоспарлауға және шешуге қабілетті.

Постреквизиттері: жоқ.

Таңдау компоненті 3

Пән: Кәсіби-бағытталған білім берудің заманауи технологиялары

Еңбек сыйымдылығы: 5 академиялық кредит

Модуль коды: LMA – 2

Модуль атауы: Лингвистикалық және әдістемелік аспектілері

Пререквизиттері: Орыс тілі мен әдебиетін оқыту әдістемесі

Мақсаты: ЖОО-да оқыту технологиялары туралы жүйелі білімді меңгеру арқылы педагогикалық қызмет саласында кәсіби құзыреттілікті дамыту үшін жағдай жасау.

Қысқаша сипаттамасы: Білім беру жүйесіндегі педагогикалық технологиялардың даму тарихымен танысу; педагогикалық процесс және педагогикалық технологиялар туралы жүйелі білімді қалыптастыру; ЖОО-да педагогикалық процесті жобалаудың кәсіби дағдыларын қалыптастыру; педагогикалық қызметке оң мотивацияны қалыптастыру; студенттердің педагогикалық құбылыстар мен процестерді жүйелі талдау қабілетін дамыту.

БББ бойынша оқыту нәтижелері (БОН):

БОН 1 – Анықтамалық, арнайы әдебиеттерде және компьютерлік желілерде ақпаратты іздеуді қоса алғанда, бастапқы тұжырымды дәл қабылдауға ықпал ететін коммуникативтік талдау әдістемесі мен мәтінді семантикалық талдау әдістерін меңгерген.

БОН 2 – Лингвистика мен әдебиеттанудың белсенді процестері және пәнаралық Білім саласындағы білімді зерттеу және практикалық мәселелерді, тарихи және қазіргі орыс тілінің тілдік фактілерін шешу үшін синтездейді;

БОН 4 – Педагогика және білім беру проблемаларына өз ұстанымдарын көрсетеді, ғылыми-педагогикалық әдебиеттің қазіргі заманғы көздерімен білім алушылардың өзіндік жұмысын жандандырады; кәсіби қарым-қатынас жасау, өзінің педагогикалық ұстанымын қорғау дағдыларын дамытады.

БОН 5 – Тәуелсіз ғылыми зерттеулерді ұйымдастыруда, оларды ғылыми мәтіндерде жобалауда заманауи ғылыми әдістерді қолданады.

БОН 10 – Цифрлық технологияларды зерттеу мен пайдалануда этикалық және құқықтық нормаларды білу мен сақтауды көрсетеді. Цифрлық ақпаратпен жұмыс істеу және деректерді қорғау кезінде қауіпсіздік шараларын қолданады, цифрлық ресурстарды белсенді, қауіпсіз және этикалық пайдалануға жәрдемдеседі.

Пән бойынша оқыту нәтижелері (ПОН):

ПОН 1 – кез келген күрделілік деңгейіндегі ғылыми және кәсіби міндеттерді шешу үшін пәннің терминологиялық және әдіснамалық аппаратын пайдаланады;

ПОН 2 – ғылыми салада қарым-қатынас жасай алады;

ПОН 3 – оқу және зерттеу қызметінің басымдықтарын таңдауды көрсетеді, өз мүдделерін қоғамдық және этикалық құндылықтармен байланыстырады;

ПОН 4 – командада жұмыс істей алады, сендіре алады, аргумент жасай алады, қорытынды жасай алады; ресми және бейресми жағдайда қарым-қатынас жасай алады;

ПОН 5 – жалпы гуманитарлық білім мәнмәтінінде ғылыми ақпаратты жинақтайды және жүйелейді; білімді сыни тұрғыдан түсінеді және практикада пайдаланады;

ПОН 6 – алған білімдерін өзінің ғылыми-зерттеу қызметінде қолданады.

Постреквизиттері: жоқ.

Таңдау компоненті 4

Пән: Ұлттық мәтіндік дәстүр, ХХ ғасырдағы әдеби тәжірибе және қазіргі гуманитарлық ой

Еңбек сыйымдылығы: 5 академиялық кредит

Модуль коды: LMA – 2

Модуль атауы: Лингвистикалық және әдістемелік аспектілер

Пререквизиттері: Әлем әдебиетінің мәңгілік бейнелері

Мақсаты: филологиялық зерттеу әдістерінің негізгі түрлерін сипаттау және бағалау қабілетін дамыту.

Қысқаша сипаттамасы: Қолда бар ресурстар мен шектеулерге, таңдалған кәсіптік саланың тарихы мен қазіргі жағдайын білуге, өзінің ғылыми зерттеулерінің мәселелерін, ғылыми зерттеулерге қойылатын талаптарды білу негізінде іске асырылуы мүмкін ғылыми және практикалық мәселелерді шешу кезінде жаңа идеяларды тудыру қабілеті. филология саласындағы ғылыми зерттеулердің нәтижелерін көрсету. Орыс мәтінтану ғылымының негізгі жетістіктері мен әдістемесін, көркем мәтінді баспаға дайындаудың әртүрлі принциптерін, көркем мәтіннің дереккөз мәртебесін белгілеуді, мәтіндердің атрибуты мен мерзімін және оларға ғылыми түсініктеме беруді білу.

БББ бойынша оқыту нәтижелері (БОН):

БОН 1 – Анықтамалық әдебиеттерден, арнайы әдебиеттерден және компьютерлік желілерден ақпаратты іздеуді қоса алғанда, бастапқы мәлімдемені дәл қабылдауға ықпал ететін коммуникативтік талдау әдістерін және мәтінді семантикалық талдау әдістерін меңгереді.

БОН 2 – Тарихи және қазіргі орыстану ғылымының лингвистикалық фактілерін, ғылыми-практикалық мәселелерді шешу үшін лингвистика мен әдебиеттанудың белсенді процестері және пәнаралық білім саласындағы білімдерді синтездейді;

БОН 5 – Дербес ғылыми зерттеулерді ұйымдастыруда және оларды ғылыми мәтіндерде дайындауда заманауи ғылыми әдістерді қолданады.

БОН 6 – Өз бетінше зерттеуді ұйымдастырудың заманауи әдістерін меңгереді, оларды ғылыми мәтіндерге айналдырады, Қазақстанда да, шетелде де ғылыми қызметтің тиімділігін бағалау әдістерімен байланысты мәселелерді талдайды, ғылыми-метриялық әдістерге ерекше көңіл бөледі; Elsevier және Thomson Reuters әзірлеген ұйымның ғылыми-метриялық көрсеткіштері үшін визуализация құралдарының салыстырмалы талдауларын жүргізеді және оларды өз зерттеулерінде пайдаланады; ғалымдардың интеллектуалдық қызметінің нәтижелерін халықаралық патенттеу жүйесін қолданады.

Пән бойынша оқыту нәтижелері (ПОН):

ПОН 1 – әлем әдебиеті тарихын кезеңге бөлу негіздерін, ұлттық әдебиеттің дамуындағы әрбір тарихи кезеңнің ерекшеліктерін білу;

ПОН 2 – ғылыми ақпаратты өз бетінше жинауға және өңдеуге дайындық, логикалық талдау дағдылары, әр түрлі дәлелдеу және кәсіби дәлелдеу;

ПОН 3 – көркем мәтінді түсіндіру процесінде әдебиеттің даму заңдылықтарын, аналитикалық және синтетикалық формаларды зерттеу кезінде дәлелдеу жүйесін ұйымдастырудың индуктивті және дедуктивті әдістерін қолдану;

ПОН 4 – теориялық білімді кәсіби қызметте пайдалана білу;

Постреквизиттері: жоқ.